

(reportáž z koncertu kapely Panelákoví fotři v klubu Kocour)

Jsou kapely a lidé, které si plánovitě dávkuji jako lék. Stejně jako lék musí být užíván v pravidelných intervalech, jinak se mívá účinkem, tak i s některými hudebními uskupeními je třeba zacházet stejně. Mezi taková uskupení již několik let řadím čtveřici mužů v mém, tedy v nejlepším věku, kteří si říkají **Panelákoví fotři**. Panelákové fotry si nepouštím v autě, ty čtyři pány musím nejen slyšet, ale i vidět. Přitom si zcela vědomě dávám mezi jednotlivými koncerty poměrně dlouhé časové prodlevy. V takovém případě si vytvořím zcela jednoznačně hudební abstinenci příznaky a na dalším koncertu se většinou cítím, jako kdybych kapelu viděl a slyšel poprvé. Ve čtvrtek 16. října 2008 jsem se v klubu Kocour v divadle Gong v Praze 9 těšil na zahrání svého "abstáku", neboť od půl osmé zde Panelákoví hráli a zpívali.

Jako předkapelu si pozvali sdružení s názvem **Městská**. Jeho zakladatelem a guru je Jarda "Heavy" Budil, člen Panelákových fotrů, hráč na spoustu nástrojů, zpěvák, autor písní a konstruktér prapodivných industriálních nástrojů. Městskou jsem viděl a slyšel podruhé v životě. Vím, že soutěžili a postoupili z jednoho základního kola soutěže Notování pod Vyšehradem, ale nemoc jedné členky jim zabránila pokračovat v soutěži. Pokud chceme poslouchat Městskou, obrňme se tolerancí. Kapela se totiž zakousla do tvrdého keltského krajíce, který na první pohled působí do jisté míry jako soubor poněkud jednotvárných, lehce hratelných melodií, ale je to jen zdání. Navíc, skotské či irské písně jsou velmi náročné na zpěv. Na některých členech kapely je dost znát tréma z vystoupení. Poté, co jejich vystoupení skončilo, sedli si do publika a byli to uchechtané dámy a pánové, když předtím někteří seděli s kamennou tváří u svých nástrojů. Obsazení nástrojů odpovídá keltskému stylu. Kapelník Jarda Budil mimo jiné třímá v ruce irské buzuki, nástroj původně řecký. Zde nemohu nevzpomenout charismatického hráče na tento nástroj z kapely Asonance, Bohouše Sýkoru, jemuž bohužel nemoc zamezila ve vystupování. Druhým nástrojem je bodhran, do něhož tluče Tomáš Göndör. Mluveným slovem docela dobře provázel kytarista Martin Sládeček a za klávesami se schovával Honza Holík. Akordeon pak zčásti zakrýval štíhlou Janu Veselkovou. Do boje se zpěvem těžkých a textově velmi dlouhých keltských písní se statečně pustila dvě děvčata: usměvavá černovláska Maruška Vojtěchová a blondátá Drahuška Lukešová, která občas i hrála na flétny. Městská hraje a zpívá ráda a doufám, že časem dojde k většímu uvolnění jejích členů na jevišti a radost bude více přenášena mezi diváky. Zazněla i píseň složená Jardou Budilem v rámci akcí, které každoročně se svou ženou Vladkou pořádají na dvorečku ve svém domku ve Veleni. Píseň popisuje velmi dobrou atmosféru akce, kdy se sejde na dvorečku kolem stovky lidí.

Dozněl přídavek písně o lásce s hezkým refrénem a v delší pauze se převlékali a hlavně zvučili **Fotři**

. Tihle pánové prakticky dokazují, co znamená smysl pro humor. Smyslem pro humor není samolibý projev moderátora, který se na jevišti předem směje vlastním floskulím a vypomáhá si kluzkými vtipy. A běda, když se někdo směje jemu! Jarda Budil, Zdeněk "Paganini" Vidlák (housle, banjo, atd.), lídr Jirka "Tatra" (Jirka jezdí v Tatře 603) Kyncl (kytara, banjo, housle atd.) a Michal "Kombajn" - dnes i "Šarpej" - Knébl (housle, banjo, atd.) jsou každý naprostým svérázem a individuem s vlastními hudebními projekty. Přesto se tihle pánové, oblečení v tlustých teplákách "vemeňákách" s dírami všude, vestách s budovatelskými odznaky a v bačkorách dokážou pravidelně sejít, potlačit sobectví a dát své nápady kapele. Ti pánové se nebojí vyjít na jeviště v desítkách bizarních masek a kostýmů a dokážou se chechtat sami sobě. Přitom kostýmy z éry Husákova 3 + 1 i dalších nejsou berličkou nahrazující nedostatek hudebnosti, či textařiny. Ba naopak, nejdřív jsou písňe a nad nimi je nadstavba panelákové image. Je třeba říci, že přijetí živelného individualisty a drsného hudebního klauna typu Groucho Marxe, Michala Knébla, bylo dobrým tahem, byť asi dá práci podřídít Michalovu živelnost celku. Zkrátka, Fotři jsou dnes tým čtyř naprosto odlišných individualit, které se však dokáží stmelit svou láskou k muzice, smyslem pro humor, recesí a nadsázkou. V repertoáru Fotrů jsem zatím nepotkal vatu. Jednou zní jejich hymna o starších mužích, kterým mladé holky vykají a odpírají i další kontakty, doprovázená parodií na *Smoke on the Water*, či kombinací

Moskevských večerů

s

The House in Rising Sun

, jindy zní pravé blues

Od Botiče pod námořnickými čapkami

. Znalci už se těší na ty svoje: nepřekonatelné grimasy Michala Knébla při zobrazení šarpeje při pravých čínských melodiích, lidový kroj Jardy Budila s valaškou líčící těžký úraz slovenského bači s evropským myšlením, rapování nad škodlivým krtkem, kde by závěr písňe přivedl ochránce přírody do hrobu. Zněly i novinky, například pravý rock líčící touhu po dívce Anče, koukající postupně z několika poschodí paneláku, či argentinské tango líčící slovy "buenos aires" zdravotní dopady požívání luštěnin chudými peony při tanci.

Diváci doslova řvali smíchem, ale tak je to pokaždé. Styl Fotrů nemá v současnosti u nás konkurenci. Možná něco podobného zpívala slovenská kapela Lojzo, možná tak trošku kapela Barel rock, ale asi nemá cenu srovnávat, protože Fotři jsou sólo meteorem na nebi nebetyčné srandy. Ve folku, ale i jinde, je humoru málo. Mizí zejména slovní humor a je nahrazován vulgaritami a pitvořením. Fotři mají vše, co humor tvoří a patří jim veliký dík, že jsou. Ten, kdo je ještě neviděl a neslyšel, by to měl napravit. Zjistí, že být Fotrem neznamená v žádném případě ftovatět.